

Landbruget, og det er jo meget, men overfor dette Krav til Landbruget staar Samfundets Pligt overfor Landbruget. Vi har hidtil under de Kaar, hvorunder Landproduktionen har virket, ordnet os med Højestepriser, sat en Grænse for, hvad Landbrugsproduktionen maatte indbringe sine Producenter. Under en saadan Situation med Højestepriser er selvfølgelig ikke nogen Mindstepris garanteret, og den, der virker under denne Højestepris, er udsat for, at i det Tidsrum, hvori den virker, kan Stillingen ændres udefra og medføre et Fald i Prisen, saa at han ikke er i Stand til længer at faa denne Højestepris. Saadanne Forhold har vi ikke haft synderligt af i de forløbne Aar. Vi har dog haft enkelte Perioder og Maaneder, navnlig i Begyndelsen af Høstaaret, hvor Høsten er kommet stærkt frem, og hvor Folk har afleveret en Del af deres Korn til en lavere Pris end den, der var tilladt som den højeste. Men idet vi gaar ind i den Kornordning, der maa gælde i et Afspærringsaar, er det ikke tilstrækkeligt at fastsætte, at det Korn, som Staten overtager, skal leveres til den højeste Pris, som eventuelt ved indtrædende Omstændigheder kunde bringes ned. Hvis en Fredslutning midt i indeværende Aar forandrede alle Forhold og fremtvang et Prisfald, maa det Landbrug, der er udsat for ved Begyndelsen af Krigsaaret at faa en saa stor Del af sin Produktion overtaget af Staten, være sikret mod et saadant Prisfald. Lovforslaget gaar derfor ud paa, at de 950,000 Tons, det foreslaas at overtage, overtages ikke til en Højestepris, men til en fast-Pris, og denne faste Pris maa være tilstrækkelig høj til, at Produktionen efter det Skøn, man kan foretage, er lønnende. Det har under hele Krigen været Hovedrettesnoren, angrebet nu og da for Afgørelsens Rigtighed, men jeg tror, ikke angrebet for Tanken i Bestræbelsen, at Produktionen skulde være lønnende.

Af det staaende Landbrugsudvalgs Betænkning fremgaar det, at man ikke i Husmandsorganisationerne og Landboorganisationerne har kunnet enes om den Pris, man skulde foreslaa. Men under Forhandlingerne har man nærmet sig hinanden. Man har delvis godkendt de Betragtninger, som fra begge Sider er fremførte til Begrundelse af den Prisansættelse, man foreslog. Man har under Forhandlingerne ikke skiltes stærkt ud fra hinanden, tværtimod, man har nærmet sig til hinanden, og alle har paapeget det vanskelige i positivt at fastslaa, hvad der var

Produktionsomkostningen for Korn. Der kan heller ingen Tvivl være om, at det maa være helt anderledes vanskeligt at fastsætte Produktionsomkostningen for en Vare som Korn end for en hvilken som helst Industrivare, hvor det vil være muligt nøjagtigt, næsten paa Øre, at regne sig til den. Husmændene begyndte med at foreslaa en Pris af 20 Kr. for Byg og Havre og 23 Kr. for Rug og Hvede. Landboforeningerne foreslog 24 Kr. for Byg og Havre, 26 Kr. for Hvede og 27 Kr. for Rug. Man vil se, at der her er Overensstemmelse om et Princip, nemlig at sætte Prisen paa Rug og Hvede højere end paa Byg og Havre. Forholdet har hidtil været omvendt. Jeg skal ikke dvæle ved, hvad der har været Aarsagen hertil, men kun henpege paa, at der har været ført lange Diskussioner om det ønskelige i tidligere at fastsætte en Maksimalpris paa Byg, der da nødvendigvis ikke kunde være blevet den, som senere blev fastsat, og jeg har været stemt for at fastsætte Maksimalprisen paa Byg tidligere og lavere, men har ikke paa det daværende Tidspunkt fundet tilstrækkelig Tilslutning hertil. Der er altsaa Enighed om Princippet, og dette Princip er fastholdt i Lovforslaget. Det nævnes af Udvalget, at man under Forhandlingerne havde fremsat den Tanke, at man skulde enes om en Pris af 22 og 25 Kr. henholdsvis for de to Grupper af Kornsorter. Lovforslaget her gaar ud paa at ansætte en Pris paa Byg og Havre af 23 Kr. og paa Rug og Hvede af 26 Kr. Efter alt hvad der er fremkommet under Forhandlingerne, og hvad der fra de to Sider er anført, maa det antages, at denne Pris er saaledes sat, at den maa gøre Produktionen lønnende under de Kaar, som Tiden overhovedet bringer.

Jeg gør opmærksom paa, at der med Hensyn til denne Ansættelse af Prisen er sket en Fravigelse fra et hidtil fulgt Princip, dette nemlig, at Prisen fastsættes efter hollandsk Vægt, hvilket Princip navnlig for Rugens og Hvedens Vedkommende har haft en ikke ringe Betydning. Her foreslaas en ensartet Pris baade — for at holde sig til Rugen — for den lavvægtige og den højvægtige Rug af 26 Kr. Dette vil betyde en betydelig Støtte til Magerjordsegnene, hvor lavvægtig Rug avles, men en Støtte, som synes mig fuldt berettiget overfor disse Egne under Forhold, da Tilførselen af Foderkorn udefra vil være overmaade vanskelig. Naar Rugprisen er sat til 26 Kr. og Bygprisen til 23 Kr., vil den Jordbruger, der avler Rug, og som